

Hur minskar **VI**

skillnader i hälsa?

Rätten till hälsa

Mänskliga rättigheter beskriver

✓ Vad som **inte** får göras mot någon människa.



✓ Vad som **måste** göras för varje människa.



Juridiskt bindande konventioner

- ✓ Europeiska konventionen för skydd av **de mänskliga rättigheterna** och **de grundläggande friheterna** (1952 och 1994)
- ✓ Konventionen om **ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter** (1972)
- ✓ Konventionen om **medborgerliga och politiska rättigheter** (1972)
- ✓ Konventionen mot **rasdiskriminering** (1972)
- ✓ Konventionen mot **diskriminering av kvinnor** (1981)
- ✓ Konventionen mot **tortyr och annan kränkande behandling** (1987)
- ✓ Konventionen om **barnets rättigheter** (1990)
- ✓ Konventionen om **rättigheter för personer med funktionsnedsättning** (2008)



Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

Artikel 12 (ESK), General Comment No 14

- ✓ varje människa har rätt att få bästa möjliga hälsa för att leva ett värdigt liv
- ✓ Inte en rätt att vara frisk utan rätten till lika och goda förutsättningar till hälsa
 - bästa möjliga hälsa = individens biologiska + socio-ekonomiska förutsättningar + statens tillgängliga resurser
- ✓ innehåller både friheter och rättigheter; t ex
 - rätten att ha kontroll över sin hälsa
 - rätten till sexuell och reproduktiv frihet

Forts. General Comment No 14

- ✓ Odelbar!
 - nödvändig för utövandet av andra mänskliga rättigheter som rätten till mat, bostad, arbete, utbildning, värdighet, liv, icke-diskriminering, jämlikhet, informations-, förenings-, mötes- och rörelsefrihet
- ✓ Fokusområden
 - Könsperspektiv, kvinnor, barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, ursprungsbefolkning, minoritetsgrupper

Några av FN:s kriterier för rättighetsbaserat arbete

UN
COMMON
UNDERSTANDING



Allt arbete genomsyras av centrala rättighetsprinciper:

- ✓ värdighet
- ✓ delaktighet
- ✓ icke-diskriminering och jämlikhet
- ✓ tydligt ansvar
- ✓ öppenhet



Eleanor Roosevelt, i FN 1953



” ...det är i vardagen, lokalt, nära hemmet, i skolan eller på arbetsplatsen, som människor söker rättvisa, lika möjligheter och lika värde utan diskriminering.

Om inte rättigheterna har någon betydelse där så spelar de ingen större roll någon annanstans heller.**”**

